

**«Ислам ғибадаты» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест тапсырмаларын әзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «02210100 – Исламтану» мамандығы, 3W02210101 - Азаншы, 3W02210102 - Имам, 4S02210103 – Имам-хатиб, 4S02210104- Ұстаз біліктіліктеріне арналған «Ислам ғибадаты» пәні бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
1	Тазалық	1	Суларға қатысты үкім. Нәжістер. Дәрет. Ғұсыл. Тәяммум.
		2	Мәсіге мәсіх тарту. Әйелдерге тән жағдайлар. Хайыз. Нифас.
2	Намаз	3	Намаз уақыттары. Намаз парыздары.
		4	Намаз уәжіптері. Намаз сүннеттері.
		5	Намазды бұзатын жағдайлар. Жамағат намазы. Имамдық. Жұма намазы. Айт намаздары.
		6	Нәпіл намаздар. Қаза намаздары. Сапар кезіндегі намаз. Жаназа намазы. Мәйітті жуу.
3	Ораза	7	Оразаның үкімі. Парыз оразалар.
		8	Уәжіп оразалар. Нәпіл оразалар. Мәкруһ оразалар.
		9	Оразаның уақыттары. Оразаны бұзатын жағдайлар. Оразаны бұзбайтын жағдайлар. Қазасы өтелетін оразалар.
		10	Иғтикаф. Иғтикафтың шарттары. Иғтикафты бұзатын жағдайлар.
4	Зекет	11	Зекеттің үкімі. Зекет кімдерге парыз. Зекеттің дұрыс болуының шарттары. Зекеті берілетін мал-мүліктің зекеті.
		12	Алтынның зекеті. Күмістің зекеті.
		13	Түйенің зекеті. Сиырдың зекеті. Қой мен ешкінің зекеті.
		14	Малдың зекетінің жарамды болу шарттары. Сауда заттарының зекеті. Бау-бақша, егіс өнімдерінің зекеті.
5	Қажылық	15	Қажылықтың үкімі. Қажылық пен умраның уақыттары.
		16	Қажылық ғибадатында өкілдік.
		17	Қажылық түрлері. Ихрам. Арафатта тұру.
		18	Мұздалифа тұру. Минада шайтанға тас лақтыру. Қажылық уәжіптері. Сағи жасау.
		19	Асли сүннеттер. Ұмра. Жинаят.

Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Тазалық: Суларға қатысты үкім. Нәжестер. Дәрет. Ғұсыл. Тәяммум. Мәсіге мәсіх тарту. Әйелдерге тән жағдайлар. Хайыз. Нифас.

Намаз: Намаз уақыттары. Намаз парыздары. Намаз уәжіптері. Намаз сүннеттері. Намазды бұзатын жағдайлар. Жамағат намазы. Имамдық. Жұма намазы. Айт намаздары. Нәпіл намаздар. Қаза намаздары. Сапар кезіндегі намаз. Жаназа намазы. Қаза намаздары. Сапар кезіндегі намаз. Жаназа намазы. Мәйітті жуу.

Ораза: Оразаның үкімі. Парыз оразалар. Уәжіп оразалар. Нәпіл оразалар. Мәкруһ оразалар. Оразаны бұзатын жағдайлар. Оразаны бұзбайтын жағдайлар. Қазасы өтелетін оразалар. Иғтикаф. Иғтикафтың үкімі. Иғтикафтың шарттары. Иғтикафты бұзатын жағдайлар.

Зекет: Зекеттің үкімі. Зекет кімдерге парыз. Зекеттің дұрыс болуының шарттары. Зекеті берілетін мал-мүліктің зекеті. Алтынның зекеті. Күмістің зекеті. Түйенің зекеті. Сиырдың зекеті. Қой мен ешкінің зекеті. Малдың зекетінің жарамды болу шарттары. Сауда заттарының зекеті. Бау-бақша, егіс өнімдерінің зекеті. Зекет кімдерге беріледі.

Қажылық: Қажылықтың үкімі. Қажылық пен умраның уақыттары. Қажылықтың әдептері. Қажылық ғибадатында өкілдік. Қажылық түрлері. Ихрам. Арафатта тұру. Мұздалифада тұру. Минада шайтанда тас лақтыру. Қажылық уәжіптері. Сағи жасау. Асли сүннеттер. Ұмра. Жинаят.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты: Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Фатху баб әл-ғиная ли шархи китаб ан-никая, Али ибн Султан әл-Қари, Қаһира, 2012ж.

2. Мухтасар ал-Уикоя, Убайдулла ибн Масьуд, Бейрут 2013ж.

3. Ат-ташил ад-дарури, Мухаммад Ғашиқ Илһа әл-Барнә, Қарачи, 2013ж.

4. Ислам ғылымхалы, М.Исаұлы, Қ.Жолдыбайұлы, Алматы, 2011ж.

5. Жерлеу рәсімі, Алматы, 2006ж.

6. Анарбаев Н., Қарақұлов Е. Ислам ғылымхалы (Ханафи мазхабы бойынша). – Алматы: «Дәуір» баспасы, 2015ж.

7. Ақтаев Е.Б. Ислам ғибадаты I тахарат, намаз. – Алматы: «Дәуір», 2013ж.
8. Ақтаев Е.Б. Ислам ғибадаты II зекет, ораза, қажылық. – Алматы: «Дәуір», 2013ж.
9. Китаб әл-ихтияр ли тағлил әл-мұхтар, Абдулла ибн Махмуд әл-Мусили, Бейрут, 2011ж.